

Αρχαία Ελληνικά Β' Γυμνασίου
16 Νοεμβρίου 2025

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐν μὲν οὖν τῷ λοιπῷ βίῳ τὴν τοιαύτην ἐπιείκειαν ἴσως οὐκ ἂν τις ἐκβάλλοι· καὶ γὰρ φιλόφιλον εἶναι δεῖ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ φιλόπατριν καὶ συμμισεῖν τοῖς φίλοις τοὺς ἐχθροὺς καὶ συναγαπᾶν τοὺς φίλους· ὅταν δὲ τὸ τῆς ἱστορίας ἥθος ἀναλαμβάνῃ τις, ἐπιλαθέσθαι χρή πάντων τῶν τοιούτων καὶ πολλάκις μὲν εὐλογεῖν καὶ κοσμεῖν τοῖς μεγίστοις ἐπαίνοις τοὺς ἐχθροὺς, ὅταν αἱ πράξεις ἀπαιτῶσι τοῦτο, πολλάκις δ' ἐλέγχειν καὶ ψέγειν ἐπονειδίστως τοὺς ἀναγκαιοτάτους, ὅταν αἱ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀμαρτίαι τοῦθ' ὑποδεικνύωσιν. Ὡσπερ γὰρ ζῶου τῶν ὄψων ἀφαιρεθεισῶν ἀχρειοῦται τὸ ὄλον, οὕτως ἱστορίας ἀναιρεθείσης τῆς ἀληθείας τὸ καταλειπόμενον αὐτῆς ἀνωφελὲς γίνεται διήγημα.

Πολύβιος, Ἱστορίαι 1.14.4-7

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να αναφέρετε ποια είναι, σύμφωνα με τον Πολύβιο, τα χαρακτηριστικά ενός χρηστοῦ ἀνδρα στην καθημερινή του ζωή και ποιες θα πρέπει να είναι οι αρετές ενός ιστορικοῦ. Για την απάντησή σας να βασιστείτε στο παραπάνω κείμενο.

Μονάδες 4

A2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες, λαμβάνοντας υπόψη το παραπάνω αρχαίο κείμενο.

1. Η πατρίδα, η γη των προγόνων για τους αρχαίους Έλληνες, αποτελούσε το ὑψιστο αγαθό.
2. Ο ρόλος του ιστορικοῦ είναι ἴδιος με εκείνον του φίλου.
3. Ο Πολύβιος παραλληλίζει το ιστορικό ἔργο με ἓναν ζωντανό οργανισμό, που ὅταν χάσει τὴν ὄρασή του, ἀχρηστεύεται.
4. Η ἀπουσία τῆς ἀκρίβειας ἀπὸ ἓνα ιστορικό ἔργο το μετατρέπει αὐτόματα σ' ἓνα ἀπλὸ διήγημα χωρίς οὐσία.

Μονάδες 2

B1. Να συμπληρώσετε τις παρακάτω προτάσεις χρησιμοποιώντας τον

κατάλληλο τύπο των λέξεων από τον λεξιλογικό πίνακα που σας δίνεται (τέσσερις λέξεις περισσεύουν): επίλογος, τιμολόγιο, αναλογία, υπόλογος, διαλογή, αμφιλεγόμενος, κατάλογος, επιλογή

1. Στα συσκευαστήρια γίνεται η των φρούτων και των λαχανικών.
2. Σήμερα θα γίνει η των καλύτερων ταινιών και η βράβειυσή τους.
3. Πρόκειται για ένα ως προς την αξία του μυθιστόρημα.
4. Πάνω στο..... πρέπει να αναγράφεται η διεύθυνση του πελάτη.

Μονάδες 2

Γ1) Να γράψετε τη γενική ενικού και τη δοτική πληθυντικού αριθμού στα παρακάτω ουσιαστικά: άνδρα, τών ὄψεων, διήγημα, γίγας

Μονάδες 3

Γ2. Στις προτάσεις που ακολουθούν να βρείτε το ρήμα και να το μεταφέρετε στον χρόνο που ζητείται στο ίδιο πρόσωπο και έγκλιση:

1. Αἱ μητέρες τρέφουσι τὰς θυγατέρας. (Παρατατικός)
2. Ὁ ἀγαθὸς ἀνὴρ ἐμάχετο τῷ βαρβάρῳ. (Ενεστώτας)
3. Τὰ ἔθνη ταῦτα φίλια τοῖς Ἑλλησι ἐστί. (Μέλλοντας)
4. Ἐπεὶ τῶν πολέμιων ὁ στόλος τοὺς ἀπέκρυσεν αἰγιαλοὺς (ενεστώτας).
5. Ἐνθα δὴ ὁ Θεμιστοκλῆς ἐβουλεύετο καὶ τὴν περὶ τὸν Σίκιννον πραγματείαν (μέλλοντας).
6. Ἦν δὲ τῷ μὲν γένει Πέρσης ὁ Σίκιννος (ενεστώτας, μέλλοντας).

Μονάδες 3

Δ1. Στις παρακάτω προτάσεις να βρείτε το συντακτικό ρόλο των υπογραμμισμένων λέξεων (υποκείμενο, αντικείμενο, κατηγορούμενο) :

1. Οἱ ἡμέτεροι σύμμαχοι ὑπομένουσι τοὺς κινδύνους.
2. Γέρων ἀγροὺς καὶ ἀμπέλους εἶχε.
3. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐγένοντο φίλοι τῶν Λακεδαιμονίων.
4. Ὑμεῖς τοξεύσετε ταύρους ἀγρίους.
5. Οἱ στρατιῶται διέβαινον ἐκ τῆς Θράκης εἰς τὴν Ἀσίαν.

Καλή επιτυχία!

Τα θέματα επιμελήθηκε ο καθηγητής:

Τσιακμάκης Στέλιος

SYSTHMA